

ni nikjer. Zločinci so odnesli iz Miklove delavnice čevlje in usnjate robe za kakih 50 tisoč dinarjev. Radi tega zločina je bil na Bregu pri Ptujju aretiran sicer premožen mizar Slatič, pri katerem so našli nekaj Miklove robe. Dosedaj je še pa cel zločin zavil v tajnost in to radi tega, ker nikdo ne zna: kako in kaj je s čevljarjem Miklom.

MARIBORSKA POROTA.

V zadnjem »Gospodarju« smo poročali o početku zasedanja mariborske porote in o prvih treh slučajih, katere je prvi dan obravnavala. Zasedanje se še nadaljuje in že obravnavani slučajji so bili sledeči:

Osumljen požig. Dominik Stucin iz Javnega je osumljen, da je požgal svojo hišo. Dne 5. juija je nastal pri njem požar, on pa je bil ta čas na kolodvoru v Breznej. Ker je zavarovalnico pred požarom povihal od 1700 kron na 83.000 dinarjev, je bil sum podan, da je hišo sam zažgal. Stucin je dejanje zanikal ter bil oproščen.

Osem let ječe za roparski napad je dobil delavec Andrej Korošec iz Sv. Barbare v Halozah. Na cesti, ki vodi skozi gozd med Gomilicami in Sv. Jurijem ob Pesnici, je napadel iz Avstrije vračajočega se Vinka Rotmana od Sv. Marjete. Udaril ga je po glavi s palico ter mu izstrgal listnico s 80.000 avstrijskimi kronami. Branil se je pred porotniki s silobranom, toda zagovor ga ni rešil pred zasluženjo ječe.

Nepošten uradnik. Zavarovalna družba »Vardar« je imela v Mariboru za svojega zastopnika nekega Roberto Fuchsa, ki je vključil sijajni plači — s provizijami je imel mesečno okrog 9000 dinarjev laže — začel po neverjetni denar, ki je pripadal zavarovalnici. Oškodoval je družbo za 90.000 dinarjev, katere je zavrnil v družbi lahkoživih žensk. Razprava je bila radi zaslišanja prič preložena.

Ponarejevalci kolekov. Svoj čas je v Mariboru vzdignila mnogo prahu zadeva o ponarejenih kolkah, katere so tihotapci iz Avstrije razpečevali po mestu. Policija je kmalu izsledila prave krivce ter zaprla 35letnega Josipa Dobrovnikarja iz Mozirja, ki je po prevaru živel v Gradcu, in trgovskega pomočnika iz Maribora, Drago Milosavljeviča. Obtožena sta tihotapila naše 10dinarske koleke iz Avstrije, kjer jih je v Gradcu izdeloval tiskar Karel Rabitsch. Oba obtožena sta dejanje priznala ter je bil Dobrovnik obsojen na dve leti in pol, Milosavljevič pa na eno leto in pol težke ječe.

Obsojeni požigalci. V Račjem je dne 4. sept. t. l. zgorelo gospodarsko postopje Stefana in Roze Lašič; vzrok požara se dolgo ni mogel dognati. Ker je pa gospodar spomnil zavarovalnico nenadoma visoko povihal, je obstojal sum, da je bil požar podtaknjen. Dober mesec po požaru se je pričelo med ljudem govoriti, da je postopje zažgal konjač Braunsberger iz Podove. Bil je na podlagi tega aretiran ter je priznal, da je zažgal na prigovarjanje Roze Lašič, ki mu je zato obljubila ljubezensko razmerje. Braunsberger je bil obsojen na 4, Roza Lašič pa na 3 leta težke ječe.

Popolna propalica je Peter Merčnik iz Stanjgrove. Star je že 49 let, toda po celi okolici se ga boje kot nasilneža in pohotneža, ki pretepa svojo žen tero je oskrnul in okužil celo svojo nedoletno hčerko. Za njegovo propalost je bila kazena 5 let, na katero je bil obsojen, še premajhna.

Smrtna obsodba. Dne 13. t. m. je porota obravnavala umor 97letnega Franca Puntigama iz Lahoncev pri Ormožu. O umoru smo svoj čas že obširno poročali. Umorjeni Puntigam je bil prepustil svoje posestvo proti prevziku neki Barbari Benko, ki pa ga je dala takoj prepisati na svojo hčerko Barbaro. Tej pa se je zdelo predolgo čakati na smrt starega Puntigama ter je pregovorila svojega mlajšega brata Jožefa Benko, da spravi starčka na oni svet. Dne 13. oktobra 1923 zjutraj je vstopil morilec Benko v hišo ter ustrelil dvakrat Puntigama. Zadel ga je v nogo in v trebuh. Starček se je privlekel težko ranjen do sosedov, ki so ga odpeljali v bolnišnico v Ormož, kjer je kmalu umrl. Pred smrtjo je izjavil, da ga je ubil Benko. Morilec in njegova sestra sta bila takoj aretirana, valila sta pa krivdo na nekega Obrana, češ, da se je proti njima, izjavil, da bo Puntigama ustrelil. Vsi trije so že dvakrat stali pred poroto, toda razprava je bila vedno radi zaslišanja prič preložena. To pot je prišlo končno do obsodbe. Razprava se je zavlekla čez celi dan ter je trajala preko polnoči. Pred poroto so zopet stali Barbara in Jožef Benko, ko ter od njiju okrivljeni Obrana. V predsobi pa je ležala na klopi polletno dete, katerega je Barbara porodila v preiskovalnem zaporu. Sodišče je zaslišalo 51 prič ter slednjic celo, še vedno nejasno zadevo, prepustilo razsodbi porotnikom. Ti so Obrana oprostili, Barbara Benko je obsojena na 12 let ječe in brat Jožef na smrt na vesalih. Razglasitev smrtno obsodbe je napravila na vse navzoče, in tudi na občinstvo, ki je do konca vstrajalo v dvorani, globok utis.

Vaški pretapači in ubijalci. Dne 15. t. m. so bili obsojeni na večletno ječo Edvard Pšeničnik, Jakob Teržan in France Soba, vsi trije knetski fantje iz Stattenberga. Iz fantovske maščevalnosti so ubili Maksa Mlakerja in sicer je Teržan streljal na njega iz pištole, Pšeničnik ga je istočasno udaril po glavi s sekuro, Soba pa s kolom. Teržan je dobil 4, Pšeničnik 3 in Soba poldrugo leto težke ječe.

Kaj iz Ročice. Dne 30. oktobra t. l. se je dogodil na Ročici žalosten slučaj bratovmora. Vincenc Knuplež je imel tu eno najlepših posestev v okraju. Ker je že star, je izročil polovico posestva sinu Ivanu, katerega ima iz prvega zakona. Ivana je radi tega začel sovražiti njegov polbrat Vincenc. To sovraštvo je bilo tako silno, da je že dne 3. februarja streljal na brata, vendar ga ni zadel. Usodnega dne sta se brata spoprijela, ker je Vincenc napadel svojega očeta; Ivan je prihitel očetu na pomoč, njegov

brat pa je zgrabil ročico ter ga z udarcem po glavi ubil. Svoj zločin je pred poroto priznal. Obsojen je bil na šest let težke ječe.

Občni zbor Cerkvene stavbne družbe v Slov. Bistrici se vrši dne 26. decembra ob pol treh popoldne v župnišču. Ako ne bo sklepečen vsled picle udeležbe, vrši se pol ure pozneje pri vsakem številu udov. Dnevni red: računi in slučajnosti. — Odbor.

V Muretincih pri Sv. Marjeti pri Moškanjih je umrl v starosti 75 let Vinko Prelog. Pokojni je bil vzoren gospodar in se je mnogo trudil za koristi svoje občine.

Roparski napad v Žerovincih pri Ormožu. Roparski napad se je izvršil na g. Matjaža Pihler, posestnika in gostilničarja dne 8. decembra ob pol 5. uri zjutraj v Cezanjevskih gozdovih na potu v Ljutomer. Ropar ga je zahrbtno napadel, ter vsekal s sekuro po glavi, k sreči ne tako močno, da bi lobanjo prebil, presekal je le klobuk in ranil Pihlerja do kosti. Rana ni smrtno nevarna. Slo je za denar, a Pihler ni imel več seboj kot 800 K. Drugič ropar ni imel več časa zamahniti, ker se je g. Pihler postavil v bran, začela se je borba med roparjem in njim, ropar s sekuro in on z golimi rokami. Bila je to strašna borba za Pihlerja, ki je star že 69 let, vendar je bila zmaga na njegovi strani, ropar je moral popustiti. Veliko razburjenje vlada med ljudstvom ter strah radi tega dogodka. Pihlerjevi sorodniki, občani in otroci se veselijo, da je ušel smrti oče, ki je v resnici dober oče otrokom ter pravičen in vobče spošтовan občan. Vsi želimo, da ga vsemogočna roka čuva zla ter mu Bog podeli še mnogo let zdravje.

Šolske razmere pri Sv. Barbari v Halozah. Pri nas se pač pozna, da pogrešamo na naši obširni osnovni šoli dobrega šolskega upravitelja. Sam nered. Med otroci se vršijo poboji, enemu se zbije nos, drugemu rebra, tretji dobi udarec v trebuh, četrtemu se začesnejo ušesa itd. Pa sedanji šolski vodja Kosi nima reda ne doma med svojo družino, pa tudi ne v šoli. Ljudje pravijo, da mora vsak otrok do dovršenega štirnajstega leta v šolo hoditi, a pri nas pa je za nekatere otroke izjema. V Blavsovi trgovini se kreta že nad pol leta šolska učenka Julijana Podhostnik, ki še danes nima 14 let, a vkljub temu ni letos od 1. septembra, tedaj 3 in pol meseca prestopila šolskega praga. Dvojna mera. Ako pa naš kmečki, oziroma viničarski otrok izostane opravičeno par dni iz šole, se mu še narekuje stroga kazen. Kaj pa k našemu slučaju reče višja šolska oblast?

Volilno gibanje v Makolah. Kaže se, da se bode volilno gibanje v naši župniji kmalu začelo razvijati. Naša stranka je že tukaj na vse pripravljena in volilno zelo dobro organizirana. Naše časopisje je tukaj krasno razvito. Nasprotnikov se celo nič ne bojimo. Sicer je že tu in tam prilezel na svetlo kaki novi Prepekhar-republikanec. Mi vam pa svetujemo, gg. novi republikanci: Ostanite kar mirni in sicer tam, kjer ste bili. Ako hočete z nami volilnega boja, ga mi ravnodušno sprejmemo. Volilna borba z vami nam bo le dobrodošla, bo nam le v zabavo in sicer še večjo, kakor smo jo imeli prizadnjih volitvah v narodno skupščino. Povem vam že kar naprej: Vaša republika bo imela dne 8. februarja 1925 zopet smolo. Mi bomo dosegli mogoče že v doglednem času gotovo našo slovensko samostojnost, ako bodemo Slovenci edini in sicer potom naše Slovenske ljudske stranke. Nikoli pa vaš novi slovenski republikanec Prepekhar, kateri stremi le za ta, da bi postal poslanec, ne da bi vas on mislil resno oblažiti z republiko, katero vam samo slikajo razni domišljavci. Mi hočemo svojo lastno slovensko samostojnost, ne pa Radičeve hrvatske nadvlade nad nami, pod katero nas želi on privedi. In če nam iz našega tabora odpade eden ali drugi, se nam radi tega ni treba nič jokati. Pač pa s ponosom povemo, da smo dobili mesto enega odpadlega, deset boljših pristašev.

Zanimivosti od Smiklavža pri Slovenjgradu. Igra »Roka božja«, katero je uprizorila tukajšnja Dekliška Marijina družba na drugo adventno nedeljo, dne 7. decembra t. l. v naši šoli, se je dobro obnesla. Bilo je drzno početje tako težko igro uprizoriti, ko manjka našim dekletom višje izobrazbe, ker imamo samo enorazredno šolo. Vendar smemo s prvim poskusom zadovoljni biti. Posamezna dekleta so prav izvrstno igrala. Le tako pogumno napreji K predstavi je došlo nepričakovano veliko — do 150 — udeležencev, tudi iz sosednih župnij. Tudi gmotni uspeh je prav povoljen, čisti donesek se bo uporabil za naročbo družbinega glasila »Bogoljuba« in »Katoliških misijonov« manj premožnim članicam. Naša družba šteje 35 članic, tri četrtnine smiklavških deklet je v naši družbi včlanjenih. Družba si namerava v prihodnjem letu omisliti družbeno zastavo; prepričani smo, da bodo naši požrtvovalni farani radi darovali v ta namen. — Stroški za nove štiri bronaste zvonove, katere smo si lani nabavili in ki so znašali 312.000 kron, so vsled izredne požrtvovalnosti tukajšnjih župljanov — župnija šteje samo 470 duš — zdaj popolnoma poravnani, ostalo je celo še 5000 K prebitka, ki se bo porabil za nakit večernega plašča za našo župnijsko cerkev. — Volilcev je v naši občini 122, upamo, da bodo dne 8. februarja 1925 vsi oddali svoje glasove za samostojno Slovenijo, za našo Kmečko zvezo. Bog daj srečo!

Slovesna inštalacija novo imenovanega celjskega g. opata. Novoimenovani g. celjski opat Peter Jurak, upravitelj celjske opatije po umrlem opatu g. Francu Ogradiju, bo v nedeljo, dne 28. t. m. na svoje mesto slovesno ustoličen. Inštalacijo bo izvršil sam prevz. g. škof dr. A. Karlin.

Celjski okrajni zastop. 23 let je že minulo, od kar je po »zaslugi« celjskega starega Serneca ter njegovega takratnega tajnika Kosema dobil celjski okrajni zastop komisarja. Dokler je bila vlada v Gradcu in na Dunaju, se nam ni čudno zdelo, da je imel ta slovenski okrajni zastop kuratorja, tem bolj čudno se nam pa vidi, da se

dosedaj še nobena vlada ni pobrigala, da se ta korporacija da zopet ljudstvu — ki plačuje in ječi pod težo ogromnih doklad za zgradbo dveh privilegiranih cest med tem, ko se druge potrebne ceste zanemarjajo — oziroma od ljudstva izvoljenim zastopnikom nazaj. Mi zahtevamo, da se prepotrebne volitve za celjski okrajni zastop takoj razpišejo, ter da napravijo izvoljeni člani vendar enkrat prepotrebni red v tej korporaciji, ki je sedaj načeljuje dr. Hrašovec.

Novice iz Vidma ob Savi. Tukaj je umrla v cvetu mladosti — v 17 letu vzorna deklica Julka Planinc. — Njen pogreb je bil veličasten. Kropit in ogledat je prišel Julko na mrtvaškem odru ležečo mrliški ogleda Alojzij Župevc iz Vidma. Drugi dan, ko so pokopavali Julko, se je zvedelo, da je v noči zadela kap Župevca in so go našli drugo jutro mrtvega.

Blagoslovitev nove zastave pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Dan posebnega slavlja je bil, ko je tukajšnje prosvetno društvo dalo blagoslovit društveno zastavo, posvečeno slovenskima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu. Fantje in dekleta, gospodarji in gospodinje so kar tekmovali med seboj, kako bi tembolj proslavili pomembni dan. Na predvečer blagoslovitve je v čast solunskima bratoma sv. Cirilu in Metodu zablestelo po celi župniji med streljanjem topičev in ob vzokih godbe nad dvajset kresov. Na prijaznem gričku, s krasnim razgledom, z imenom »Hrib-Kolobar« pa je blestel bengaličen ogenj in raznobarvne rakete. Nato se je vršil obhod z godbo po vasi. Na vse zgodaj, 8. decembra je svirala godba iz Sel-Zagorskih po trgu budnico in novi zvonovi so v prazničnih melodijah oznanjali slovesen dan. Ob 7. uri je sprevid, broječ nad 180 članov in članic društva, zavil izpred Društvenega doma med okinčanami slavoloki v župno cerkev, kjer je g. župnik J. Lah razložil pomen katoliških organizacij. Po slavnostnem govoru se je vršila blagoslovitev zastave, kateri je kumovala gospa Jožefa Ulčnik iz Zagaja. Nato je sledila sv. maša, pri kateri je sodelovala godba. Kako gniljiv je bil prizor, ko so končno med sv. mašo pristopili vsi člani in članice društva, z društvenimi znaki z botro vred k mizi Gospodovi. Po sv. maši pa se je v društveni sobi ustanovil orlovski odsek.

Primarij dr. Mirko Čeruč, specialist za kirurgije v Mariboru se je preselil in ordinira od 14. do 16. ure na Trgu svobode št. 6-I., (nasproti Grajske kleti). Telefon 358.

Specialist za ženske bolezni in porodništvo dr. Benjamin Ipavc v Mariboru, Gosposka ulica 46, zopet ordinira od 9. do 11. in od 15. do 16. ure.

Državni živnozdravnik dr. F. Jerina je nastopil svojo službo pri srezkem poglavarstvu Laško in se stavlja na razpolago živinorejcem v vseh živnozdravniških zadevah, Provizorično stanuje v gostilni Ivana Tadine, a pozneje se preseli v elektrarno.

Čaša Radenske vode, izpita pred jedjo, povzroča dober tek!

Gospodarstvo.

PRJAVITE SKODO PO TOČI!

V občinah, kjer je toča ali kaka druga uima uničila v letošnjem letu poljske pridelke in vinograde, je treba še pred 31. decembrom 1924 javiti razliko v pridelkih davčni oblasti. Naznaniti je treba na posebni poli, koliko ste pridelali manj žita, koruze, ajde, slame, sadja, vina itd., kakor pa če ne bi bilo toče. Ta prijava pa je mogoča samo v občinah, kjer so župani ali posamezniki v osmih dneh po toči javili škodo davčni oblasti.

Kdor pravilno postopa, se mu za leto 1925 očiše davek (zemljiški, dohodniški in invalidni). Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je izdala posebne tiskovine za prijavo razlike. Ako je toča ugonobila 50% (polovico) poljskih pridelkov, se mora odpisati po zakonu polovico davka, ako je 75% škode, znaša odpis 75% davka. A eno je potrebno: Prijava o razliki v pridelkih mora biti natančno sestavljena. Pri občinskem uradu je treba poizvedeti, ali je občina škodo v poletju pravilno in pravočasno prijavila davčni oblasti. Napravite sledeče: Vina sem pridelal samo 600 litrov. Če ne bi bilo toče, peronosporo in plesnobe, bi bil znašel pridelek 3000 litrov. Pšenice sem pridelal 640 kg; če ne bi bilo toče in drugih uim, bilo bi je 4200 kg. To je samo en primer. Tiskovino, ki jo dobite v Cirilovi tiskarni v Mariboru, je treba dobro izpolniti. Poznam župana v mariborski okolici, ki je leta 1923 te prijave točno sestavil. Uspeh je bil dober. Posameznikom je davčna oblast odpisala po 300, 500 do 3000 dinarjev davka. To niso mačje solze. Kdor sam ne zna napraviti te prijave, naj vzame ta članek seboj in se oglasi na davčni oblasti, kjer mu bodo pojasnili, kako se napraviti prijava in izpolniti tiskovino. Opozorjam, da je treba tiskovino natančno izpolniti, sicer je ves trud in delo zamanj.

Prosimo našo inteligenco, župane in čč. duhovništvo, kakor tudi gg. uradnike, da gredo prizadetim pri sestavi prijave na roko. Izpolnjene tiskovine naj pošlje občinski urad ali pa prizadeti sam na naslov: Davčna okrajna oblast v Mariboru (Celju, Ptujju, Slovenjgradu, Ljutomeru).

Franjo Žebot.

Vekoslav Stampar:

ODGOJA PUJSKOV.

Za pujske je prva dva tedna materino mleko najboljša hrana. Pozneje se jim more dodajati razredčene kravje mleko ali pa tudi toplo posneto mleko. V tretjem tednu je narostiti pujskom v posebno korito nekoliko ilovice in zidnega ometa ali malte, ki je pomešana z ječmenom. To

storimo zato, da pujskom nudimo zadostne množine rudninskih snovi, ki jih rabijo za uspešen razvoj okostja. V četrtem tednu začnemo dejati gosto kašo in ječmenovega, ovsenega, koruznega ali drugega zdroba z dodatkom kravjega mleka. Sele v šestem tednu začnemo pokladati dobro kuhan in cheljen zmečkan krompir.

Ob lepem vremenu je spuščati pujske večkrat na prosto. V osmem tednu se pujske odstavi, vendar je slabše pustiti še nekaj časa pri svoji materi. Odstavljanje naj se vrši polagoma, s čemur preprečimo eventualno vnetje vimena. Po odstavljanju pokladajmo pujskom po možnosti tudi zeleno deteljo, toda glavno krmilo naj bo v prvih treh mesecih žito. Skrbeti je za zadostno pregibanje mladih živalic.

Splošna pravila o krmiljenju svinj.

Pri krmiljenju prašičev je gledati na to, da krmimo kar najceneje in s takšnimi krmili, ki jih prašiči z največjim pridom izkoriščajo. Plemenskim svinjam pokladajmo po možnosti krmila v suvi in naravni obliki. Kuhana klaja napravi prebavila ohlapna ter slabi odpornost svinj proti različnim boleznim, preveč vodena klaja pa je svinjam zelo škodljiva, ker po nepotrebnem obtežuje svinjski želodec. Če pokladamo krmila v tekoči obliki, tedaj moramo krmili svinje obenem tudi s krmili v trdni obliki. Čemu je sicer, mati narava obdala svinje s čvrstim zobovjem, ako jih ne rabi za grizenje trdih krmil. Kdo se ni opazoval svinj pri hrustanju črešnjavih in slivovih koščic, ki so za nje prava slaščica.

Ako torej hočemo zadostiti skozi tisočletja enakim naravnim zakonom in zahtevam glede krmiljenja prašičev, moramo pokladati v prvi vrsti krmila v trdni obliki, različna tekoča in z vodo razredčena krmila pa smatrati le kot nekako pijačo za svinje.

V toplim letnem času je sveža stajerska detelja, kakor tudi mlada trava in razna zelenjava v sveži obliki najzdravejša in najcenejša krma za svinje. Seveda je dodajati tudi tečna krmila, kakor otrobe, žitni zdrob itd.

Za uspešno svinjerejo pa je paša prašičev neprecenljive vrednosti. Na paši ostanejo živali zdrave ter se zlasti z ozirom na okostje dobro razvijajo. Plemenske svinje se na paši lažje ubrejejo in prašiči, vzgojeni na paši, so pri poznejšem pitanju ješči in manj izbirični. Vrhu vsega tega pa je paša tudi najcenejši način prehrane svinj v letnem času. Prav dobro pašo najdejo svinje na deteljščih in na travniščih. Najboljšo pašo pa nudijo bukovi in hrastovi gozdovi v jeseni, kjer prašiči ob bukevci in želuču prav hitro odebele.

Pitanje prašičev.

Pitanje prašičev se ravna po svrhi, za katero jih hočemo spitati. Če hočemo dobiti mnogo slanine in tpežno svinjsko meso, vzamemo nad leto dni stare živali ter jim pokladajmo različne gomolje, korenstvo in buče, katerim krmilom dodajemo nekoliko žitnih izdelkov. Kuhano klajo je pokladati v gosti kašnatih obliki. Doba pitanja traja 3 do 4 mesece. Čim hitreje jih spitamo, da so dovolj debele, tem ceneje izhajamo. S pitanjem začnemo navadno začetkom meseca oktobra ter končamo koncem februarja. O uspehu pitanja se najlažje prepričamo na ta način, da pitanca od časa do časa, recimo vsake štiri tedne, stehamo in prirastek žive teže s stroški krmiljenja primerjamo.

Pri krmiljenju mladih, ne čez leto starih svinj dobimo manj slanine, a zato več okusnega in sočnega mesa, ki služi kot izborni prigrizek v vsakem letnem času, bodisi pečeno ali prekajeno. Mlade živali je pitati z največjo skrbnostjo in z boljimi krmili, nego stare svinje. Glavna krma teh naj bo žitni zdrob in krompir.

(Dalje prihodnjic.)

Tržni dan v Mariboru dne 13. decembra 1924. Radi približajočih se božičnih praznikov je prišlo 65 slaninarjev na trg, isker so prodajali slanino po 30 do 40 din., svinjino po 30 do 35 din. in drob po 20 din. 1 kg; domači mesarji so prodajali govedino po 23 do 25 din., teletino po 25 do 30 din., svinjino po 30 do 35 din.; v mestni mesnici pa govedina po 21.50, teletina po 25 din. 1 kg. — Perutnina. Bilo jo je okoli 500 komadov in med temi okoli 100 komadov puranov. Cene so bile kokošem in piščancem 20 do 70 din., racam in gosem 80 do 120 din., puranom pa 100 do 250 din. komad. Domačih zajcev ni bilo, pač pa sta bila dva zajca po 65 in 70 din. komad na trgu. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila. Kmetje so pripeljali sedem 5 vozov na trg. Cene so bile krompirju 10.50 do 11 din. mernik, čebuli 3 do 6 din. vencu, zeljnatem glavam 1.50 do 5 din. komad, kislemu zelju 4 din. 1 kg; surovemu maslu 44 do 48 din., kuhanemu maslu 54 do 56 din. kg, bučnemu olju 30 do 32 din. liter, jajcam 2.50 do 2.75 din. komad; jabolkam 3 do 6 din., hruškam 4 do 14 din. kg. — Lončena in lesena roba: Bilo je je maslo in prodajala se je komad po 50 para do 150 din. — Seno in slama na mariborskem trgu: V sredo, dne 10. t. m., ni bilo ne sena in ne slame na trgu; v soboto, dne 13. t. m. pa je bilo 12 vozov sena in 4 vozove slame na trgu. Cena je bila sena 100 do 112.50 din., slami pa 60 din. za 100 kg. To je prvič, da se je seno tako podražilo.

Svinjski sejm v Mariboru. Prignalo se je 135 svinj in 2 kozi na sejm. Cene so bile mladim prašičem 7 do 9 tednov starim 150 do 187.50 din. (150 do 250 din. prejšnji teden), 3 do 4 mesece starim 275 do 350 din. (300 do 400 din.), 5 do 7 mesece starim 550 do 650 din. (600 do 700 din.), 8 do 10 mesecev starim 750 do 875 (800 do 900 din.), eno leto starim 1250 do 1750 din. (1150 do 1450 din.) za komad, 1 kg žive teže 15 do 16.25 din., 1 kg mrtve teže 18.75 do 22.50 din. (20 do 22.50 din.). Promet je bil srednji. Redi visokih cen se še polovice ni prodalo. Kozi nista bili prodani.

Sadjarji in vrtnarji, pozor! Občni zbor podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva za Maribor in oko-

lico se vrši v nedeljo, dne 28. decembra t. l. ob 9. uri predpolodne v vinarški in sadjarski šoli v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. Predavanje o zatiranju malega zimskega pedica (zmrzlikarja) prof. Priol; 2. predavanje o razvoju in izgledih naše sadne trgovine (Fr. Rudl); 3. poročilo predsednika, tajnika in blagajnika o delovanju podružnice v pretečenem letu; 4. redukcija števila odbornikov in volitev novega odbora; 5. volitev delegatov za redno letno skupščino; 6. predlogi in nasveti za redno letno skupščino; 7. nabiranje novih članov; 8. slučajnosti. V očiogled dejstvu, da se je pojavil mali zimski pedic v sadovnjakih mariborskega okolišja v letošnjem letu v ogromnih množinah in preti uničiti naše nasade, je v največjem interesu posestnikov sadjarjev, da se predavanja polnoštevilno udeležijo. Vabljeni so tudi nečlani brez razlike spola. Za podružnične člane je udeležba obvezna.

Ljutomer. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru vabi svoje člane in prijatelje sadjarstva in vrtnarstva na občni zbor, ki se vrši na Štefanovo, dne 26. t. m. ob 8. uri zjutraj v pevski sobi (nekdanja realka) z običajnim sporedom.

Vojnik. Podružnici Sadjarskega in vrtnarskega ter Cebelarskega društva v Vojniku vabita na skupni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo, dne 21. decembra 1924, ob 8. uri na osnovni šoli v Vojniku.

ŽITNI TRG.

Položaj na žitnem trgu se je v toliko spremenil, da so se cene ustale na solidni podlagi, na kateri je mogoče sklepati kupčije tudi z inozemstvom. Radi tega se je izvoz žita zopet povečal, pa tudi moko inozemstvo živahno kupuje. Blizajoči se prazniki so v polni meri zaposlili našo mlinško industrijo, ki je zaloge žite že prilično izčrpala in zato zopet zlasti pšenico nakupuje.

V splošnem vlada za pšenico največ zanimanja. Cene so sedaj nekoliko nižje, nego v prošlem tednu. Za 100 kg plačujejo 400 do 410 din. Za izvoz kupujejo pšenico posebno dunajski in bratislavski trgovci, ki jo izvažajo po Donavi. Čehoslovaški trgovci plačujejo našo pšenico, postavljeno v pristanišče v Bratislavi, po 230 do 260 čeških kron za 100 kg. Na Dunaju se prodaja jugoslovanska pšenica po 70.000 kron 1 kg.

Koruzo kupujejo večinoma izvozne tvrdke. Čehoslovaki plačujejo novo blago po 133 do 135 čk, franko Bratislava. Največ se sklepajo pogodbe za dobavo koruze koncem meseca januarja in za začetek februarja. Trgovino s koruzo znatno ovira slabo stanje našega prometa. Mnogo vagonov nove, še ne čisto posušene koruze se je že pokvarilo, ker je vkljub tozadevnim predpisom predolgo čakala na prevoz. Prodaja se sedaj po 190 do 200 din.

Po je č m e n u se jako malo povprašuje. Ponuja se po 350 din. za 100 kg.

Stalno ceno kaže oves, katerega se precej izvažajo; tudi doma se ga porabi zlasti za prehrano vojaških konj. Bački in banatski oves se prodajata po 325 do 330 din., slavonski pa je cenejši.

Za fižol vlada jako neznatno zanimanje. Izvoz je zelo nazadovol. Prodaja se po 2.60 do 4 din. kg.

Moka, zlasti nularica, se je nekoliko podražila vsled izredno živahnega povpraševanja domačih in inozemskih trgovcev. Nularica se prodaja po 6.35 do 6.40 din., krmilna moka je po 1.80 do 1.90 din. kg.

Na ljubljanski borzi so cene za žito in poljske pridelke sledeče: Pšenica domača franko Ljubljana 420 din.; pšenica bačka par. Ljubljana 465 din.; koruzna nova gar. par. Mitrovica 1 vagon 180 do 185 (zaklj. 185); oves bački franko Ljubljana 365 din.; laneno seme franko Ljubljana 675 din.; otrobi drobnji franko Ljubljana 212.50 din.; otrobi srednji debeli franko Jarše 240 din. — Strošnice: fižol ribičan očiščen b-n franko Postojna trans. 505 din.; fižol prepeličar očiščen b-n franko Postojna trans. 580 din.; fižol mandolon očiščen b-n franko Postojna trans. 480 dinarjev.

Hmelj. V 38. poročilo se je vrnila neljuba pomota: Namesto 3200 čk naj se bere pravilno 3020 čp. — Hmeljarsko društvo.

Hmelj. XL. poročilo Hmeljarskega društva. Zatec, ČSR., 11. XII. 1924. Povpraševanje po hmelju se je vzdrževalo tudi v drugem tednu meseca decembra in se je dneвно prodalo 50 do 100 stotov srednjega, dobrega in najboljšega hmelja po 2950 do 3050 čk za 50 kg. Tudi na kmetih se je plačevalo do 3000 čk. Hmelj je tudi napredoval po kakovosti in se je okvir cene zožil na 100 čk, kar dokazuje čvrsten tržni položaj. Tukaj se je prodajalo tudi nekaj tranzitnega hmelja po 1900 do 2300 čk za 50 kg. Tržno razpoloženje se lahko označi kot zelo čvrsto, cene se pa polagoma dvigujejo. »Saazer Hopfen- und Brauer-Zeitung.« — Nürnberg, 13. XII. 1924. Zopetno zbogljšanje.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 65—66 din., francoski frank 3.60 din., italijanska lira 2.90 din., čehoslovaška krona 2.04 din., in 100 avstrijskih kron 9 para. V Curthu znaša vrednost dinarja 7.70 centimov.

Dopisl.

St. Ilj v Slov. gor. Ze dalje časa se pri nas nekaj hrenijo izdajalci slovenskega jezika in naroda, velesrbski demokrati, orjunci in Sokoli. To so ljudje, ki so se pritepli k nam, ki v lastno skledo pljuvajo in zatajujejo svoj narod. So ljudje, ki še pljunka niso vredni. Pa hočejo dobro katoliško ljudstvo komandirati in tu nositi veliki zvonec. Nekateri so celo plačani, in mislijo, da so strašno inteligentni, če igravo vloga grdega Judeža. Mi bomo jim že pokazali veter, smo z drugimi ljudmi obračunali, bomo še s temi »značajnimi barabami, ki ližejo r. velesrbski židovski

sodrgi. Proč z Bljajti, ki berejo velesrbske, židovske, podkupljene liste a la »Jutro«, »Slovenski Narod« in »Tabor«! Črna zemlja naj pogrezne vsakega izdajalca! Sicer pa ne potrebujemo niti prstov ene roke, če bi jih hoteli naštet!

Sv. Jernej pri Ločah. Cesar smo se že dalje časa bali, se je zgodilo. Umrl nam je in nas torej tik pred temi odločilnimi volitvami zapustil naš obče priljubljeni g. župan Alojzij Cvahte, po domače Šimek, v 56. letu starosti. Bolehal je že dalje časa na srčni vodeniki. Bil je vedno zvest pristaš SLS in se tudi takrat ni dal omajati v svojem prepričanju, ko je toliko drugih nasledlo Žerjevovi samostojni farbariji in tako pomagal splesti Pašič-Pribičevičev bič, ki nas sedaj vse tepe in vleče denar iz naših žepov. Skozi 23 dolgih let je modro in spretno vodil in vladal našo občino ter si znal s svojo prijaznostjo in postrežljivostjo pridobiti srca vseh. Ako je kdo potreboval kakega važnega nasveta, je šel k Šimeku in dobil navadno najboljšega; ako je kdo hotel imeti kako prošnjo spisano, obrnil se je do njega in dobil takšno, da je bila skoro vedno uslišana — kratko rečeno, bil je rajni župan dobrotnik vseh, kateri je povsod rad pomagal, kateri se je na vse razumel, kateri je vse, karkoli je podvzel, najboljšo izpeljal. Tako zastopnega, tako na vse strani delavnega župana ne bomo več imeli, to pravi vsak. Naj mu Bog bogato poplača vse njegove trude in skrbi v blagor občine in vse, kar je kedaj komu dobrega storil. Kako je bil spoštovan in priljubljen, pričal je dne 11. t. m. pogreb, ki je bil nad vse lep, da takega tukaj malokdaj doživimo. Pa kdo nam bo za Šimekom županoval? Naši možje se po vrsti branijo, ker se vsak boji težav in sitnosti, ki so dandanašnji s to službo združene. Pa vendar bo eden teh se moral žrtvovati in prevzeti, ker sicer preide županstvo v nasprotno roko, kjer nekdo že komaj čaka na to čast, a je za njo najmanj sposoben. Zakaj za tako službo je treba nekaj več, kakor polne žepa denarja in glavo polno domišljivosti, treba je tudi razumnosti in sposobnosti. A te pa ne more imeti človek, ki je bil že kot šolar tako »brihten«, da v takratni dvorazredni ljudski šoli niti do II. razreda ni mogel pritišati. Torej, možje, Šimekovih somišljeniki, držite trdno in zvesto vajeti, ki ste jih od njegove prevzeli! — Umrl je tudi prevzičkar, nekdanji posestnik na Ličnici Mihael Mažera, v 74. letu svoje starosti. Naj v mir počiva!

Središče. Nek središki kmet, »ki pozna razmere«, se je v zadnjem »Kmetijskem listu« št. 52 vendar enkrat oju-nalil ter je jasno povedal svojim tovarišem, da jih maloštevilni demokrati sami vlečejo za nos, da jih hočejo samo komandirati v imenu »narodne sloge«, da pa morajo pravzaprav tako plesati, kakor žvižga demokratiška piščalka. Pregovor pravi, da je spoznanje prva pot k zboljšanju. Upamo, da bodo te vrstice »Kmetijskega lista« blagodejno vplivale na naše središke razmere posebno v gospodarskem smislu, za katere nimajo demokrati nobeno sroe. Gre jim samo za komando, za korita in za — orden. Mi »nazadnjaki« smo to že davno vedeli in videli in na tihem smo se muzali in smejali, ko smo gledali prizor za bogove: kako caplja samostojni kmet na demokratiškem trneku. V javnosti pa nismo hoteli pisati, ker smo vedeli, da bi takoj padli po nas z združenimi močmi, rekoč, da hočemo rušiti »narodno« slovo. Sedaj pa se je zavitvalo med naprednimi kmetijskimi vrstami in Bog daj, da bi začeli grmeti tudi samostojni topovi v korist našega gospodarskega življenja. Središka zgodovina nas uči, da smo se morali mi kmetje vedno bojevati proti tujim vplivom in da smo s svojo trdno voljo in žilavo vstrajnostjo premagali graščinski jarem in da smo kot vzorna narodna občina vstrpeti tudi v najhujšem navalu nemštva in nemškutarstva. Naš narodni ščit ni nikdar zatemnel niti za trenutek. Do preobrata smo ostali, vzorna narodna občina. Jeklena narodna disciplina se je podedovala od roda do roda ter je nam kmetom prešla v meso in kri. Sedaj pa po preobratu — ko smo postali »svobodni« v »narodni« državi, ko se nam ni treba več bati narodnih nasprotnikov, ampek samo še demokratiških, čifutskih komandantov, izrabljajo ti maloštevilni tički naše stoletne tradicije in kričijo pri vsaki priliki: Narodnjaki, združite se (za naš žep in naše ordene!), kakor da bi bila res narodnost in nevarnost. Zato jim še naseda ob priliki volitev mnogo domačih in z novimi gospodarskimi razmerami v Jugoslaviji nezanih kmetov, posebno še tedaj, ako zabelijo demokrati svoj narodni ocvirk z naprednim maslom. — Prihodnjic nekaj več!

Središče. Na članek nekega središkega kmeta, »ki pozna razmere«, je odgovoril g. veletygovec Robič mlajši v »Jutru.« Naši kmetje, ki poznajo razmere, pa pravijo g. Robiču mlajšemu: Zakaj pa se pobič v nevarnost podajaš, če plavat ne znaš!

Sv. Bolfenk pri Središču. V nedeljo, dne 14. t. m., je imel naš stari narodni poslanec g. Bedjanič krasen shod. Nad 60 odličnih župljanov se je zbralo v domači posojilnici ter enoglasno in z navdušenjem sprejelo njegovo kandidaturo za volitve dne 8. februarja. 80% vseh oddanih glasov mu je zagotovilo v tej župniji. Volilci ne bodo več hodili v oddaljeno faro Sv. Miklavž, ampak bodo imeli v domači župniji svoj volilni lokal.

Gručič pri Zračah. V sosodstvu smo zgubili vzgledno zakonca. Za svojo ženo Marijo se je v večnost preselil tovariš Korošec Lovro. Dosegel je starost 85 let, pa mu je kot krojaču pri delu služilo še pristo. Ko je oni dan bil strojni izdelatelj polovice oblike, spopadla ga je slabost. Potem se je lepo pripravil za pot proti večnosti. On je bil mož na svojem mestu v domači hiši, pa tudi v javnosti. V zadnjem oziru se je ob volitvah ravnal po navodilih, kakor jih je bral v »Slovenskem Gospodarju.« Zakonski dvojici svetila večna luč!

? Ali sem že obnozil naročnino ?